

1903 I LA GERMANDAT DE JESÚS NATZARÈ A TRAVÉS DE LA PREMSA LOCAL

De tots és conegut, dins el calendari litúrgic, la importància que té la Setmana Santa dins de l'església universal i en particular a la ciutat de Tarragona que, quan arriba el Divendres Sant, canvia la fisonomia podent-se veure a les confraries i confreres que repeteixen, de forma fervent i plàstica, les diverses vicissituds del Redemptor. Dins d'aquest marc general, hi ha la Reial Germandat de Jesús Natzarè, fundada l'any 1903 per l'arquitecte En Ramon Salas i Ricomà.

Abans d'entrar en detalls, explicarem alguns antecedents. Podríem preguntar-nos d'antuvi, el perquè de la fundació d'aquesta Germandat. Sembla tenir dos trets importants amb dos personatges tarragonins com a protagonistes.

El primer, la Sra. Tecla Ricomà, la qual a la revolta del 1835, durant la qual es varen cremar convents i esglésies, va poder salvar amb l'ajuda d'una serventa i amb la benevolència d'un milicià, la imatge de Jesús Natzarè que es trobava a l'església de Sant Francesc i dur-la a casa seva. El segon personatge, es el seu fill, Ramon Salas i Ricomà el qual, durant el període que fou professor de matemàtiques, va sortir amb el Col·legi durant alguns anys amb el pas «Jesús Natzarè».

Aquests fets, potser anecdòtics o bé amb alguna coincidència, fan pensar i madurar la idea de formar una Germandat per acompanyar al pas de «Jesús Natzarè» acabant d'una vegada els problemes que havien hagut en les seves sortides a través dels segles passats.

Tot aquest procés culminà, doncs, l'any 1903 en el qual, com ja hem dit, es fundà de manera oficial la GERMANDAT DE JESÚS NATZARÈ. D'aquesta constitució, els mitjans de comunicació locals i en concret els diaris, -«*Diari de Tarragona*» i «*Diari La Cruz*»-, se'n van fer ressò, motiu que ens ha mogut a realitzar aquest article per veure com ens ressenyen la fundació i la posterior consolidació de la Germandat on, paral·lelament, es crearia el «Montepío de Socorro Mutuo», l'únic existent, hores d'ara, entre les confraries i congregacions tarragonines.

En el «*Diari La Cruz*» del dia 1 d'abril, podem trobar la següent notícia:

«Se ha fundado una nueva Hermandad bajo la advocación del Nazareno, habiéndose señalado la cuota de 25 céntimos mensuales para gastos de asociación, a la que podrán ingresar cuantos gusten. Trátase también de fundar un Montepío entre sus socios, con la cuota de una peseta al mes».

Per la seva part el «*Diari de Tarragona*» ens descriu la fundació el dia 2 d'abril d'aquesta manera:

«Cada día es mayor el número de adheridos a la nueva Hermandad de Jesús Nazareno. Hacía bastantes años que el paso de Jesús Nazareno iba a la procesión sin acompañamiento mas hoy, por el entusiasmo que se observa en los individuos que componen la asociación, indudablemente resultará un nuevo elemento a la ya grandiosa procesión del Viernes Santo (...) Dicho acto religiosa puede llegar a ser uno de los mas importantes que se celebren en España».

Com podem veure amb les notícies dels dos diaris ens podem fer una visió del ressò del que seria la nova Germandat tant en l'aspecte econòmic com en el sumptuós, aquest últim corroborat amb la notícia del «*Diari de Tarragona*» del 12 d'abril que deia:

«...la nueva Hermandad Nazarena ha de servir de ejemplo a otras asociaciones religiosas para que la procesión del Santo Entierro alcance en Tarragona mucho renombre. (...) A pesar de la precipitación con que se organizo por la perentoriedad del tiempo, la nueva hermandad ha desempeñado un buen papel en la procesión».

Hem explicat ací, d'una forma global, la constitució i primera sortida de la Germandat però crec que fan falta alguns detalls i curiositats com podien ser els aspectes de la vesta o del primer pendonista que hi va haver.

Quant a la vesta trobem en el «*Diari de Tarragona*» del dia 3 d'abril dins la secció de «*Crónica Local*» el següent:

«El Señor Arzobispo ha aprobado, según comunicación recibida por D. Ramón Salas la vesta para la Hermandad del Santo Nazareno: será negra llevada en forma de túnica, manga caída, cíngulo encarnado y cruz del mismo color como distintivo de la Asociación».

Quant al primer pendonista trobem al «*Diari de Tarragona*» del dia 9 d'abril a la citació de l'ordre de la processó:

«...luego el paso de Jesús Nazareno con un lucido acompañamiento de socios de la nueva Hermandad con su pendón y banda de música del Regimiento de Luchana, siendo pendonista el arquitecto municipal D. José Mª Pujol al que acompañarán los Sres. D. Francisco de P. Canals y D. Fernando Cervera».

Dins de tot aquest marc general en un principi trobem a faltar la constitució de la Junta que té que administrar la Germandat cosa ben curiosa, ja que aquesta, no es va constituir fins després de la Setmana Santa degut a que el temps no va ser suficient i d'un altre costat era més important preparar la primera sortida com cal. Segui com sigui, el dia 12 de juliol es van nomenar els membres de la Junta corresponents a la Germandat i el «Montepío»; vegeu-ho com ho relata el «*Diari de Tarragona*» amb data del 14 de juliol:

«El domingo quedo constituida la Hermandad de Jesús Nazareno, bajo la presidencia de D. Ramón Salas, fundador de la referida asociación religiosa, la cual se regirá por un reglamento que ha merecido la aprobación de S.E.I. el Sr. Arzobispo. En la reunión celebrada el domingo fueron elegidos los administradores, que según el reglamento deberán renovarse cada dos años. Los actuales son: D. Ramón Salas, D. Antonio Pujol, D. Fernando Cervera, D. Félix Ribas, D. Luis Rodríguez, D. Juan Vidal y D. Francisco Boireu. Entre los socios se formó un Montepío para el socorro mutuo en caso de enfermedad e invalidez siendo nombrada la correspondiente junta directiva que está encabezada por su Presidente D. Ramón Salas».

Tot aquest relat, crec que ja es prou conegut pels germans però no obstant això, crec que, de tant en tant, és bo recordar ja que la fundació de la Germandat és motiu per no defallir sinó de superació, perquè la Setmana Santa tarragonina tingui l'esplendor com cal i perquè siguem fidels amb allò que els nostres avantpassats van fer amb tota la il·lusió i al mateix temps que Jesús Natzarè tingui l'acompanyament que es mereix del qual la Reial Germandat de Jesús Natzarè no escatimà, escatima ni escatimarà esforços com hem pogut constatar la llarg d'aquests anys.

Manuel CALLAO i COSTA

Fonts de documentació emprats:

- *Diari de Tarragona*, 1903
- *Diari La Cruz*, 1903
- Programes de la Reial Germandat de Jesús Natzarè anys 1978 (Joan Salvat i Bové) i 1983 (Francesc Garcia i Segarra).